

StatoilHydro ASA

4035 Stavanger

Attn. Cecilie Skjellevik

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 31.03.2009
Vår ref.: 2007/1034 405.14
Deres ref.: AU EP ONS GRA 00051
Saksbehandler: Sigrun Øen, telefon: 22 57 37 69

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2008 og pålegg om oppfølging for Grane - StatoilHydro

-----
SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2009. Grane har i 2008 hatt et kvotepliktig utslipp på 234 387 tonn CO₂.

StatoilHydro Grane har hatt avvik fra tillatelsen og klimakvoteforskriften ved rapportering av kvotepliktig utslipp i 2008 og skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte frister.

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ av 13. mars 2008, med senere endringer, utslippsrapport innlevert 27. februar 2009 og senere korrespondanse.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 4. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se klimakvoteloven § 17.

2. SFTs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

StatoilHydroGrane sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 27. februar 2009, som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Grane er knyttet til bedriftens energianlegg. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om tillatelse til kvotepliktige utslipp av 13. mars 2008.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2008 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

1. Brenngass
2. Diesel
3. Fakkeltgass

Grane har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

StatoilHydro Grane har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	84 827 928 Sm ³	1,5 %	1,06 %
2	Diesel	1 130 tonn	2,5 %	2,1 %
3	Fakkeltgass	13 212 242 Sm ³	7,5 %	5,0 %

Brenngass

Usikkerheten for kildestrøm 1 brenngass er rapportert til 1,06 %. De gjennomførte usikkerhetsberegningene har noen klare svakheter. Bedriften har blant annet benyttet Oljedirektoratets verdier i forskrift om måling av petroleum for fiskale formål og beregning av CO₂ – avgift (måleforskriften) til maksimale tillatte usikkerhet som inngangsverdier for flere parametere, som for eksempel trykk og temperatur. Disse verdiene forteller ikke den reelle usikkerheten i disse parametrene ved Grane. I tillegg er det benyttet typiske verdier for usikkerheten i kalibrering. For å få korrekte data bør kalibreringsbevis for Grane benyttes. Videre kan det synes som om usikkerhetene ikke er kombinert i forhold til Guidance of Uncertainty Measures (GUM). SFT finner av den grunn ikke usikkerhetsberegningene tilfredsstillende. Det er derfor vanskelig å ta stilling til om usikkerheten for bestemmelse av mengden brenngass ligger innenfor kravet gitt i bedriftens tillatelse. StatoilHydro skal derfor sende SFT en ny usikkerhetsanalyse innen 1. juni 2009. SFT vil på bakgrunn av disse beregningene vurdere behovet for å pålegge virksomheten bruk av uavhengig tredjepart for gjennomgang av usikkerhetsanalysene.

Norsk forening for olje- og gassmåling (NFGOM) har utarbeidet beregningsprogrammer for bestemmelse av usikkerhet i aktivitetsdata i forbindelse med måleforskriften. Denne kan benyttes ved oppdatering av usikkerhetsanalysen.

Fakkelgass

For kildestrøm 3 har ikke StatoilHydro dokumentert usikkerhetsberegninger, men rapportert om fem prosent usikkerhet. De har vist til måleforskriften som krever at usikkerheten i aktivitetsdata for fakkel maksimalt kan være fem prosent. Dette kravet er strengere enn kravet i måleprogrammet på 7,5 prosent. Henvisning til forskriftskrav er imidlertid ingen dokumentasjon av reell usikkerhet. Manglende dokumentasjon av usikkerhetsberegningene er avvik i henhold til tillatelsen og kvoteforskriftens § 2-5 d). Vi ber om at StatoilHydro ettersender usikkerhetsberegningene for denne kildestrømmen innen 1. juni 2009.

Diesel

StatoilHydro oppgir ulike tall for aktivitetsdata for diesel i rapporteringsskjema og usikkerhetsberegningen. SFT har lagt rapporterte data fra skjema til grunn for beregning av utslipp siden det er rapportert høyere aktivitetsdata i skjemaet enn i usikkerhetsberegningen.

Usikkerhetsberegningene for kildestrøm 3 diesel er gjennomført av StatoilHydro. Det er i beregningene tatt hensyn til mengden diesel omsatt i rapporteringsåret, lagerbeholdningen ved årets begynnelse og slutt og mengden diesel benyttet til andre formål. SFT har ingen ytterligere kommentarer usikkerhetsberegningene.

Måleutstyret for diesel er ikke beskrevet i måleprogrammet. Grane fikk i brev fra SFT datert 8. desember 2008 frist til 1. juni 2009 for å beskrive målesystemet for diesel.

Vurdering av faktorer

For kildestrømmene 2 og 3 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktorer og standard oksidasjonsfaktor på 1 ved beregningen av det kvotepliktige utslippet.

For kildestrøm 1 kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikk utslippsfaktor ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. StatoilHydro Grane benytter online GC for bestemmelse av gassammensetningen av kildestrøm 1 brenngass. Grane har rapportert faktor og refererer til sammenligningsanalysen mot akkreditert laboratorium for usikkerhetsberegning av faktoren. SFT anser ikke dette som dokumentasjon for usikkerhetsberegninger for faktoren. Manglende usikkerhetsberegninger er et avvik fra tillatelsen. Vi ber om at StatoilHydro ettersender usikkerhetsberegninger for utslippsfaktoren for brenngass innen 1. juni 2009.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor	Rapportert prøvetaking frekvens	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	0,002140 tonn CO ₂ / Sm ³	ikke rapportert	ikke rapportert

StatoilHydro Grane har ikke rapportert prøvetakingsfrekvens eller frekvens for beregning av utslippsfaktor for kildestrøm 1 brenngass, men henviser til at de benytter online GC. Videre viser de til tilbakemeldingen til SFT datert 1. juli 2008 der nødvendig frekvens for å klare kravet til usikkerhet i utslippsfaktoren, ble bestemt til 19 analyser, og at de vil fortsette med den allerede etablerte ukentlige frekvens. SFT legger til grunn at der online GC er en del metoden for bestemmelse av utslippsfaktor måles gass-sammensetningen i kildestrømmen kontinuerlig (dvs. hvert 8. eller 12. minutt).

Også for kildestrømmer der online GC benyttes i bestemmelse av utslippsfaktor, må det settes krav om frekvens for bestemmelse av utslippsfaktor. I beregning av det årlige utslippet skal den enkelte utslippsfaktoren kun benyttes for den mengden aktivitetsdata den er ment å representere. SFT ser at dette er noe ulikt behandlet i ulike tillatelser. I tillatelsen 13. mars 2008 er denne frekvensen ikke bestemt. SFT vil endre måleprogrammet for Grane til prøvetakingsfrekvens til kontinuerlig og frekvens for beregning av utslippsfaktor til minimum 19 ganger eller tilsvarende hensiktsmessig frekvens.

Ved beregning av det kvotepliktige utslippet for 2008 har StatoilHydro *ikke* kombinert utslippsfaktorer med tilhørende aktivitetsdata (dvs. vektet utslippsfaktorene mot tilhørende aktivitetsdata), slik tillatelsen til kvotepliktige utslipp krever jf. pkt 4 i program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp. Dette er et avvik fra tillatelsen til kvotepliktige utslipp av 28. mars 2008, jf. klimakvoteforskriften vedlegg 3D. SFT ser alvorlig på at StatoilHydro har gjort en så grunnleggende feil i beregning av årlig utslipp. Dette er en feil SFT har funnet i rapportene fra flere av feltene der StatoilHydro er operatør. Det kan derfor synes som dette er felles tilnærmingen for selskapet.

StatoilHydro opplyser at selskapet for 2009 planlegger å beregne midlere utslippsfaktorer pr. måned som vil bli brukt på tilhørende månedlige aktivitetsdata. SFT er derfor overrasket over at StatoilHydro for 2008 ikke beregnet årlig utslipp basert på vektet utslippsfaktor når selskapet åpenbart skjønnte at feil tilnærming var valgt.

SFT ber StatoilHydro om å redegjøre innen 1. mai 2009 om bakgrunnen for den feilaktige metoden i beregning av årlig utslipp. Videre ber vi bedriften sende SFT en bekreftelse på at det etablert rutiner som sikrer at det fra og med 2009 vil bli benyttet vektet utslippsfaktor i beregning av årlig kvotepliktig utslipp.

SFT vil presisere at ved krav om en frekvens for bestemmelse av utslippsfaktor oftere enn én gang i måneden, slik tilfellet er for Grane, skal utslippsfaktor vektet mot aktivitetsdata for den tilhørende perioden (eksempelvis hvert fjortende dag dersom det blir den hensiktsmessige frekvensen).

Sammenligning mot akkreditert laboratorium

Grane har utført en årlig sammenligningsanalyse mot det akkrediterte laboratoriet Intertek Westlab gitt i vedlegg 3 i utslippsrapporten. Resultatet viser at for en av komponentene CO₂ var det avvik som vil følges opp med 2 konkrete tiltak på Granes laboratorium som beskrevet i vedlegg 3 i utslippsrapporten.

Kvotepliktig utslipp

StatoilHydro Grane har i 2008 hatt avvik fra tillatelsen til kvotepliktig utslipp. SFT finner likevel å kunne legge bedriftens rapporterte aktivitetsdata og faktorer til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2008:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp
1	Brenngass	84 827 928 Sm ³	0,002140 tonn CO ₂ / Sm ³	181 523,28
2	Diesel	1 130 tonn	3,17 tonn CO ₂ /tonn	3 582,10
3	Fakkelgass	13 212 242 Sm ³	0,003730 tonn CO ₂ / Sm ³	49 281,66
Totalt kvotepliktige utslipp				234 387 tonn CO₂

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 234 387 tonn CO₂ i 2008. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

StatoilHydro skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte frister med hjemmel i forurensningsloven § 51.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2009 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte kvotepliktige utslipp i 2008 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Grane innebærer dette at 234 387 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. SFT har registrert bedriftens verifiserte kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregisterets nettsted: www.kvoteregister.no.

5. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimavoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter høy gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 30 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2009.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

SFT godkjenner Granes rapport om kvotepliktige utslipp i 2008. Vedtaket er hjemlet i klimavoteloven § 17 første ledd.

StatoilHydro har hatt følgende avvik fra tillatelsen til kvotepliktig utslipp og klimavoteforskriften 2008:

- usikkerheten i aktivitetsdata for fakkeltgass kildestrøm 2 er ikke dokumentert
- det er ikke benyttet en vektet årlig utslippsfaktor ved beregning av CO₂-utslippet fra kildestrøm 1 brenngass
- manglende usikkerhetsberegninger for utslippsfaktor for kildestrøm 1 brenngass

Innen 1. mai 2009

- redegjørelse mht. bakgrunnen for bruk av feilaktig metode for beregning av årlig utslippstall for brenngass kildestrøm 1 og bekreftelse på at det er etablert rutiner som sikrer at det f.o.m. 2009, vil bli benyttet vektede utslippsfaktorer ved rapportering av det årlige kvotepliktige utslippet

Innen 1. juni 2009

- redegjørelse for målesystemet for diesel
- gjennomføre beregninger for usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 3 fakkeltgass
- gjennomføre usikkerhetsberegninger for utslippsfaktor for kildestrøm 1 brenngass
- fra tilbakemelding fra SFT datert 8. desember 2008 gjenstående punkt: etablering av prosedyre og program som etterspørres i spørsmål 3, 4, 10 og 17 i skjema:
Spørsmål til virksomheter som søker om å benytte laboratorier som tilfredsstillere kravene i NS-EN ISO 9001:2000 og som ikke er akkreditert

Grane ilegges et gebyr på kr 30 000,- for SFTs behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Sigrun Øen
saksbehandler

*Kopi: Oljedirektoratet, Postboks 600, 4003 Stavanger
Petroleumstilsynet, Postboks 599, 4003 Stavanger*